

Az újdonságérték és a tűrőképesség

Az újdonságérték nagy erény, nagy nemesítői erőfeszítés áll mögötte. Ám mindez mit sem ér, ha nem bontakozik ki a fajta szépsége a felhasználóknál, mert nem állja ki a hazai nyarak próbáját, vagy folyamatos védekezéssel sem lehet távol tartani tőle a károsítókat. Dobay Imre már évek óta a tűrőképes, mindemellett kifogástalanul díszítő fajták kiválogatására és megismertetésére helyezi a hangsúlyt őszi eleji muskátli- és balkonnövény-bemutatóján.

A tartós melegek az idén is sok növényt megviseltek, sokuk nem bírta a nyarat, de körvonalazódnak az úgynevezett túlélők, azok bátran ajánlhatók a felhasználóknak, hallottuk *Dobay Imrétől* bemutatójának fő gondolatát. A balkonnövények választéka zavarba ejtően széles, nem árt, ha ki tudjuk választani közülük az éghajlatunkhoz legjobban alkalmazkodókat.

Túlélők és vesztesek

Egyes fajokról, mint például az *Impatiens*ről vagy a fuksziáról általánosságban elmondható, hogy rosszul tűrik a nyarainkat, de közülük is kiemelhető egy-egy kimagasló tűrőképességű fajtacsoport. Az *Impatiensek* közül a *Sun Harmony* sorozat például a tűző napot is elviseli, míg a korábban kipróbált sorozatokról ez nem volt elmondható. Ugyancsak figyelemreméltó a *Sundancer* fuksziafajta. Hasonlóan jó tulajdonságokkal bír a *Summerwings* begóniasorozat. Az illatos virágú *Fragrant Falls*-fajták inkább félárnyékba valók, és ugyanez mondható el a *Solenostemon*ról, amely bár elviseli a napot, kissé fakulnak tőle a színei.

A *Bidensek* közül a *Blazing Embers* fölkerülhet a tűrőképes növények listájára. A *Cleomékat*, így a kiválóan bokrosodó, folyamatosan nyíló *Senorita* fajtásort is ellepethetik a földibolhák, és még mielőtt megkezdhetnénk a védekezést, jóvátehetetlen károkat idéznek elő. Ugyanez igaz a *Lobuláriákra*. A *Lantana*

▲ Egész nyáron virágzik a *Phlox* *Phloxstar Red*, mutatja Dobay Imre

Pelargonium Medio Lollipop ►
Nixe Dark Red

▲ *Begonia Fragrant Falls Peach*

Portulaca Campino és *Pazzaz* sorozatok, a napsos helyek túlélő növényei

Az újdonságérték és a tűrőképesség

▲ Az *Impatiens Sun Harmony* a tűző napot is elviseli

▲ A legjobb túlélők az évelők:
a Kientzler nemesítőcég őszi évelőválasztéka

Csak egészségesen

Tudomásul kell vennünk, hogy a kártevőknek a megsokszorozottabb nemzedéke fejlődhet ki, nem elég tehát a hagyományos technológiák szerint, rutinból permetezni, folyamatosan vizsgálni kell az állományt. Különösen igaz ez a tripszekre, amelyek évről évre nagyobb fenyegetést jelentenek a balkonnövényeinkre. Csak olyan növényt szabad kiadni a növényházból, ami teljesen mentes a kártevőktől és a betegségektől, hiszen a fogyasztónál fől szaporodnak, és a növény pusztulását okozhatják. Nem helyes az a hozzáállás, amely szerint az utolsó 1-1,5 hónapban nem permetezünk, mondván, készülünk az értékesítésre. Épp akkor kell a legnagyobb hangsúlyt helyezni a védekezésre. A növényvédő szerek egy része (pl. Dipel, Mospilan) méhkímélő, virágzó állományban is kijuttatható.

A muskátlikat mind gyakrabban károsítja a gyapottokbagolylepke hernyója. Nyár végén a Dobay Kertészetnek is meggyűlt velük a baja. Megfigyelték, hogy a *Ville* és a *Decora* fajtákat vékony bimbójuk miatt nem kedveli ez a kártevő, így azok nagyobb sikerrel tarthatók olyan helyeken, ahol nincs mód a kémiai növényvédelemre.

Calippo sorozatot ugyanakkor bátran ajánlják a felhasználóknak. A *Gem Gold* és a *Gem Ruby* zömök növekedésű, magot nem érlelő fajták. A *Jamesbrittenia Goldstar* újdonság egész nyáron megbízhatóan hozta aranyárga virágait. Hullámzó virágzása miatt a *Bacopa* helyett érdemes inkább más fajt választani, például a *Scaevolát*.

Figyelemre méltó a petúniák és a Calibrachóák keresztezésével létrehozott *Petchoa BeautiCal* sorozat, nagy virágaival inkább a petúniák választékába illeszthető. Zömök, jól elágazódó bokrán eső után gyorsan megújuló, különleges színű virágokat hoz. Lombja ellenáll a lisztharmatfertőzésnek.

A tavaszi csúcs helyett

Jó a kapcsolatuk a Florensis hazai képviselőjével, mondta Dobay Imre. Muskátliválasztékuk minden igényt kielégít, és a PAC fajtakínálata is rendelhető náluk. A vásárlók kedvelik a fajtánkénti 20 darabos kiszerelést, dugványeladásuk évről évre nő.

Varga Balázs, a Florensis hazai képviselőjét ellátó Szirm Kft. ügyvezetője is tanácsokkal segítette a szakmai nap látogatóit. Bemutatta a cég új, magyar nyelvű „webshopját”, amin a kertészek bevöködjük segítségével közvetlenül leadhatják rendelésüket, így rugalmasabb, gyorsabb lesz a kezelésük. Egyszerűsödik az értékesítők fel-

▲ A balkonnövények választéka zavarba ejtően széles, de tudni kell kiválasztani közülük az éghajlatunkhoz legjobban alkalmazkodókat

Küzdőképességben verhetetlenek a begóniák. Különös figyelmet érdemelnek a Summerwings sorozat tagjai

adata, csökken az adminisztráció. Az IPM különdíját elnyert fejlesztés nemcsak asztali gépen, hanem mobil eszközről is elérhető. A fajtaválasztékban való eligazodást és a döntést külön Youtube-csatornával igyekeznek megkönnyíteni, ahol fajtaajánlatokkal várják a vevőiket.

A Szirom Kft. nagy hangsúlyt helyez az úgynevezett kiegészítő növényválaszték megismertetésére is. Varga Balázs szerint nagy felelőtlenség évi egyetlen termelési csúcstól – nevezetesen a tavasztól – várni a teljes bevételünket. A hagyományos termékek (pl. muskátli) igen nyomott áron értékesíthetők, így a legkisebb termesztési hiba is végzetes kimenetelű lehet az üzem jövőjét tekintve. A tavaszi csúcsra való összpontosítás a munkaerő-gazdálkodás szempontjából sem előnyös, hiszen arra nincsenek fölkészülve a kertészetek. Szélesíteni kell a termékkört, ami nemcsak tavasszal, hanem előtte vagy utána is hoz bevételt, illetve a munkaerőt is folyamatosan foglalkoztatja. Erre számos ötletet kínálnak.

Vásárlás online is

Többéves előkészület után üzembe állt a Dobay Kertészet webshopja is, amelyen keresztül kínálatuk teljes választékából rendelhetnek az érdeklődők. Háromféle méretben, 4-es papírhengerben, tízdugványos dobozokban, valamint 10,5-es és 12-es cserpekben, hatos rendelési egységekben szállítják a növényeket. Részben a felhasználókkal való közvetlen kommunikáció kialakítása, részben pedig a csendesebb június-szeptemberi időszak fölpezsdítése a cél. A balkonnövényeken, muskátlikon kívül évelő növények, fűszernövények is rendelhetők. A színes képekkel illusztrált 1500 termék mellett a honlapon ápolási tanácsok is olvashatók.

Algeier Wendy

Mély ültetés, túlöntözés

A Dobay Kertészet nyílt napján Lammel Kálmánné szaktanácsadó növényvédelmi tanácsokkal látta el az érdeklődőket.

Fölhívta a figyelmet a mély ültetés veszélyeire, ami különösen felső öntözés mellett káros, tőpusztulást okozhat.

Nagy melegben amúgy is hajlamosak vagyunk túlöntözni a növényeket, az pedig tovább rontja a mélyre ültetett növények túlélési esélyeit. Az ültetőközeget összetömrödi, levegőtlené válik, megfullad benne a növény. A túlöntözés kockázatát csökkenthetjük, ha porfrakciót nem tartalmazó, azaz 5-tel vagy 7-tel kezdődő frakcióméretű közeget választunk. Így az öntözéseket követően sem válik levegőtlené a közeg, a raktározott levegő hőszigetelő szerepet tölt be, nem engedi a közeget és a gyökereket túlmelegedni.

Ültetés előtt ajánlatos benedvesíteni a közeget, egyes tőzeggyártó cégek ugyanis arra törekednek, hogy minél kisebb súllyal, azaz minél szárazabban csomagolják azokat. Ültetést követően a száraz közeg szinte kiszívja a dugványból a nedvességet, ha nincs időben beöntözve.

A mély ültetés – bár például a multiflora krizantém esetében kifejezetten ajánlják –, veszélyeket rejt, csak laza közegben, csepegtető-öntözés mellett nevelt növénynél ajánlható. Felső öntözés mellett az összetömrödi közegben korhadásnak indulhat a föld alá került szárrész. A szaktanácsadó azt javasolta, hogy ültetéskor inkább látszon ki a papírhenger felső 1-2 centiméteres része.

Melegedő éghajlatunkon a burkolt műtrágyákkal is körültekintőbben kell bánnunk, emelte ki Lammel Kálmánné. Különösen a sóérzékeny növényeknél (pl. begónia) nyári kultúrában semmit, vagy

csak fél adagot adjunk a közegehez, mert nagy melegben gyorsul a sóleadás, a sófölgalmazódás pedig gyökéregést okozhat.

Öntözés előtt mindig érdemes megemlíteni a cserepeket, megnézni a gyökereket, hiszen az sokat elárul a növény állapotáról. A nagy melegben növekedésében megtorpanó növényt sok esetben nagy adagú tápoldatozással próbálják kúrálni a kertészek, holott épp az ellenkezőjére lenne szüksége. A fölforrósodott talajban fölgalmazódik a tápanyag, megégnek, majd elhalnak a gyökerek. Olyankor a tiszta vizes öntözés segíti a növény fölépülését.

Ne megszokásból természetesszünk, hiszen minden év és évszak más. Nagy segítség, ha időnként talajvizsgálatot kérünk.

Nagy adagú tápoldatozással próbálják kúrálni, holott az ellenkezőjére lenne szüksége.

Az idén került forgalomba a Benevia rovarölő szer, tudtuk meg a szaktanácsadótól. *(Dísznövény-kultúrákban a készítmény nem rendelkezik engedélykíráttal. A szerk.)* Atka kivételével valamennyi rovar ellen hatásos fölszívódó készítmény. A gyártó cég ajánlása szerint fölszívódó hatásmechanizmusa alapján a lárvák táplálkozását gátolja, és tojásölő hatású is. Ezzel egy időben sajnos sok szert kivontak és valószínűleg kivonnak a forgalomból, így

például a Spintort, a Lasert, a Tiuram Granuflow-t, a Chesst, a Bravót, a Bumpert és az Actarát.

Jók a tapasztalatok a NeemAzal készítményről. A neem fa magjának kivonatát tartalmazó szer valamennyi

rovar és az atkák ellen is hatásos. Virágzás, bimbósodás előtt hetenként egyszer kell kijuttatni az állományra. A növényen táplálkozó kártevők befejezik táplálkozásukat, és elpusztulnak. Hatása nem azonnali, hanem mintegy egy hét elteltével tapasztalható.

A gyapottok bagolylepkének évenként három, esetleg négy nemzedéke fejlődik, rendkívül gyors a fejlődés-menete, és már egy-két berepülő lepke is súlyos károkat okoz a növényházban az éjjel lerakott tojásaival. A megelőzésre kell helyezni a hangsúlyt, kora reggel, a sorok közül fölröppenő lepkék láttán meg kell kezdeni a védekezést. Sok jó szerből válogathatunk, hatékony például a Steward + Karate Zeon, vagy a Lannate + Cyperkill párosítás. Fénykerülő rovar, kora hajnalban permetezzünk el-lene.

A. W.